

دەربارەى شتىكى مەزىن پىرسىيەرت كىرد وئاسانە لەسەر ئەو كەسەى كە خوای گەورە بۆى ئاسان كىردووە

لە موغازى كورى جەبەلەو - پەرزەى خوای لىبىت - دەلىت: لە سەفەر پىكدا لە گەل پىغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - بووم، لە بەيانە كدا نىك بووم لىى لە كاتىكدا پىمان دە كىرد، ووتم: ئەى پىغەمبەرى خودا، كىردەو بە كەم پى بلى كە بىتە ھۆى چوونە بە ھەشت وىرزگار بوونم لە دۆزەخ، فەرمووى: «دەربارەى شتىكى مەزىن پىرسىيەرت كىرد وئاسانە لەسەر ئەو كەسەى كە خوای گەورە بۆى ئاسان كىردووە، خوای گەورە دە پەرسىت و ھىچ ھاو بە شتىكى بۆ پىربار نە دەيت، و نوپزە كان ئە نجام دە دەيت، وزە كات دە دەيت، و رە مەزان بە پىرۆزو دە بىت، و جە جى مالى خودا دە كەيت»، پاشان فەرمووى: «دە رگاكانى ئە نجامدانى خىرت پى نىشان بەم: پىرۆزو و گرتن پىرۆزە رە (قەلغانە)، و خىر كىردن تاوانە كان دە كوژىتەو ھەروە كو چۆن ئا و ناگر دە كوژىتەو، و شەو نوپزە كىردن لە تارىكايى شەو دا، پاشان ئەم ئايە تەى خویندەنەو: **تَتَجَافَى جُنُوبُهُمْ عَنِ الْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ (16) فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مِّمَّا أُخْفِيَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (17)**» [سورەتى - السجدة -] واتە: [تە نىشتىيان دۆور دە كە و پتەو لە جىگای خەوتىيان (واتە: لە خەو ھەلدەستن بۆ شەو نوپزە كىردن) ھاوار و نزا لە پەروە ردىگانىيان دە كەن بە ترس و ھىواو و لەو پىرۆزى و سامانەى پىمان دراو دە بە خىش (16) پاشان ھىچ كەس نازانىت جى شاراو تەو بە بۆيان لە (بە ھەشت دا كە ھۆى) گە شىوونى چاوە كان ئەم پاداشتە (دە رىنەو) بە ھۆى ئەو كىردە وانەى كە كىردووانە (17)، پاشان فەرمووى: «ئایا ھە و آلت پىدەم بە ناو پىرۆك و گە و ھەرى ئەم ئايە و پايە كانى ولوتكە كەى؟»، ووتم: بە لى، ئەى پىغەمبەرى خودا (واتە: بە لى، پىم بلى). فەرمووى: «ناو پىرۆك و گە و ھەرى ئەم ئايە ئىسلامە، و پايە كانى نوپزە كىردنە، ولوتكە كەى جىھادە». پاشان فەرمووى: «ئایا ھە و آلت پىدەم بە جە و گىرى ھەموو ئەوانە؟»، ووتم: بە لى، ئەى پىغەمبەرى خودا. زمانى گرت و فەرمووى: «ئە مەت بگرەو»، ووتم: ئەى پىغەمبەرى خودا، ئایا لىپرسىنە و ھەمان لىدە كىرت لەسەر ئەوەى كە دە لىپىن؟»، فەرمووى: «لە بار دايكت چو تايە، ئایا خەلكى فىرئ دە رىنە نىو دۆزەخ لەسەر لەسەر». «پرومە تىيان يان لەسەر لوتىيان مە گەر بە ھۆى دروینەى تاوانە كانى زمانىانەو نە بىت؟»

[سە حىحە بە كوۆى رىنگاكانى] [الترمذى و ابن ماجه و أحمد] [پىروايە تىيان كىردووە]

موغاز - پەرزەى خوای لىبىت - دەلىت: لە گەل پىغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - بووم لە سەفەر پىكدا، بەيانە كىيان لە نىزىكەو پىم دە كىرد، ووتم: ئەى پىغەمبەرى خودا، كىردەو بە كەم پى بلى بىتە ھۆى ئەوەى بچمە بە ھەشت و دۆور بەم لە دۆزەخ، فەرمووى: پىرسىيەرت كىرد دەربارەى كىردەو بە كەم پى كىردنى قورسە لەسەر نەفسە كان، وئاسانە لەسەر ئەوەى خوای گەورە بۆى ئاسانى كىردىت؛ فەرزە كانى ئىسلام جىبە جى بكە: بە كەم: بە تەنھا اللە پەرسىتە و بە ھىچ شىو بە كە ھاو بە شى بۆ پىربار مە دە. دوو مە: پىنچ نوپزە فەرزە كە ئە نجام بە دە لە پىرۆز و شە و پىكدا: بە يانى، و نىو پىرۆ، و عەسر، و مە غىرب، و عىشا، بە مەرج و پايە و واجە كانى. سىيەم: زە كاتى فەرز كراو جىبە جى بكە، ئەمىش پەرسىتەى دارايى واجە لە ھەموو مالىك كە گە شىتە پىرتكى دىارىكراو لە شەرىعە تا، و دە رىت بە ئەوانەى شايستەن. چوارەم: پەرزە مەزان پىرۆزو بگرە، ئەمىش بىر تە لە خۆ گرتەو لە خوار دىن و خوار دىنەو و شتى تر كە پىرۆزو دە شكىن بە نى تە پەرسىت ئەم كارە ئە نجام دە رىت، لە كاتى دە رچوونى بەرە بەيانەو ھە تاو ھە كو ئا و بوونى خۆر. پىنچەم: حەج ئە نجام بە بۆ مالى خودا لە مەككە بۆ جىبە جى كىردنى مەراسىمە كان؛ و ھە كو بە ندايە تىەك بۆ اللە - عز و جل - پاشان پىغەمبەر - صلى الله عليه وسلم - فەرمووى: ئایا رىت شىاندەرت بەم بۆ ئەو پىرگايەى كە دە تگە يە نىت بە دە رگاكانى خىر و چاكە؟ ئەمىش بە ئە نجامدانى كىردەو سونە تە كان لە پاش جىبە جى كىردنى فەرزە كان: بە كەم: پىرۆزو و گرتنى سونە ت، پىرگەرە لە تووشوون بە گوناھە كان چو نكە شە ھوت و ئارەزو دە شكىن تىت، و ھىزى لاشە كە مەدە كاتەو. دوو مە: خىر كىردنى سونە ت؛ دە بىتە ھۆى كوژاندەو ھى گوناھە كان لە پاش كىردنىان و نامىن و شو تە وارىان دە سىر تەو. سىيەم:

شه و نوپژ کردن له سنیه کی کۆتایی شهو، پاشان پیغمبهر -صلی الله علیه وسلم- ئەم نایه تهی خویندنه وه: **يَتَجَافَى جُنُوبَهُمْ عَنِ الْمَصَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ (16) فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مِّمَّا أُخِي فِي لَهُمْ مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ (17)** [سوره تی -السجدة-] واته: **ته نیشتیان دوور ده که و پته وه له جینگای خهوتیان (واته: له خه وه لدهستن بۆ شهو نوپژ کردن -زیکر ونزا کردن و خویندنه وهی قورئان-) هاوار ونزا له پهروهردگاریان ده کهن به ترس و هیواوه و لهو پرۆزی و سامانهی پیمان داون ده به خشن (16) پاشان هیچ کهس نازائیت چی شاراوته وه بۆیان له (به ههشت دا که هۆی) گه شیوونی چاوه کائن ئەم پاداشته (دهدرینه وه) به هۆی ئەو کرده وانهی که کردوو یانه (17) پاشان پیغمبهر -صلی الله علیه وسلم- فهرمووی: **ئایا پیت بلیم بنچینهی ئاین و پایه کهی که له سهری وه ستاوه ولوتکه کهی چیه؟ موعاز -پهزای خوی لیبیت- ووتی: به لئی، پیم بلئی ئەی پیغمبهری خودا. پیغمبهر -صلی الله علیه وسلم- فهرمووی: بنچینهی سهره کی: ئیسلامه ئەمیش بریتیه له دوو شاهیدیدانه که، وه هۆیان وه مروّف بنچینهی ئاین به دهست ده هینیت. و پایه کهی: نوپژ کردنه، ئیسلام نییه ئەگه نوپژ کردن نه بیت، ههروه کو چۆن مال بئ پایه دروست نابیت، هه رکه سیک نوپژ بکات ئاینه کهی به هیز ده بیت و بهرز ده بیت وه، ولوتکهی ئەم ئاینه و بهرزبوونه وهی: بریتیه له جهاد کردن، و کۆشش کردن وهه ولدان و جهنگان دزی دوژمانی ئاین بۆ بهرز کردنه وهی وشهی الله. پیغمبهر -صلی الله علیه وسلم- فهرمووی: **ئایا پیت بلیم چی شتیک ده بیت هۆی باش پرکیف و چاک جیه جیکردنی ئەوانهی پيشوو؟ پیغمبهر -صلی الله علیه وسلم- زمانی گرت، و فهرموو: پرنگری بکه له ئەمه وقسه له شتیکدا مه که که په یوه ندی به تۆوه نه بیت. موعاز ووتی: **ئایا پهروهردگارمان لپرسینه وه مان لیده کات و سزامان ده دات له سهر ئەو شتانهی ده یلین؟! پیغمبهر -صلی الله علیه وسلم- فهرمووی: له باردایکت چویتایه! مه بهست نزا کردن نییه له سهری، به لکو عه رب ئەم پرسته یه به کاردین بۆ ئاگادار کردنه وه سه باره ت به شتیک که ده بیت هۆشدار بیت سه باره تی و بیزائیت، پاشان فهرمووی: **ئایا خه لکی فیرئ ده درینه نیو دۆزه خه وه و له سهر پروویان ده که ونه نیو په وه مه گه به هۆی قسه کانی زمانیا نه وه نه بیت له سه ره نجامی قسه کردنیان به کوفر و ناو زراندن و جوین و غه یبه ت و دوو زمانی و بوهتان وهتد.**********

<https://sunnah.global/hadeeth/ku/show/4303>

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY

